

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΤΗΣ ΠΟΜΑΚ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΠΟΔΗΜΩΝ

**Υιοθετήθηκε την 24^η Αυγούστου 2007,
κατά το 10^ο Παγκόσμιο Συνέδριο Αποδήμων Κυπρίων, και
τη 7^η σύνοδο του Κεντρικού Συμβουλίου της Νεολαίας Π.Ο.Μ.Α.Κ.**

Το 15^ο Παγκόσμιο Συνέδριο Αποδήμων Κυπρίων και η 7^η σύνοδος του Κ.Σ. της ΝΕ.Π.Ο.Μ.Α.Κ., που πραγματοποιήθηκε στη Λευκωσία, από τις 21-24 Αυγούστου 2007.

ΑΦΟΥ ΑΚΟΥΣΕ τις παρεμβάσεις των συνέδρων αναφορικά με τα προβλήματα που απασχολούν τους Κύπριους Απόδημους και τις οργανώσεις τους κατέληξε στα παρακάτω συμπεράσματα και διαπιστώσεις, τα οποία ΥΠΟΒΑΛΕΙ προς την Κυπριακή Κυβέρνηση για να προωθηθεί η επίλυση τους:

1. ΣΧΕΣΕΙΣ ΑΠΟΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

1.1. ΧΑΙΡΕΤΙΖΕΙ και ΖΗΤΑ την εφαρμογή της διακηρυχθείσας πρόθεσης της Κυπριακής Κυβέρνησης να προχωρήσει σε μέτρα αναβάθμισης, πλήρους στελέχωσης και ουσιαστικής Λειτουργίας της Υπηρεσίας Αποδήμων, ώστε να αποτελέσει τον αποτελεσματικό μηχανισμό σύνδεσης των Αποδήμων με την Κυπριακή Πολιτεία.

1.2. ΧΑΙΡΕΤΙΖΕΙ την πρόθεση της Κυπριακής Δημοκρατίας στην ενίσχυση των δραστηριοτήτων των αποδημικών οργανώσεων, ιδιαίτερα βασισμένη στην ιδέα της ενίσχυσης τους βάση συγκεκριμένων προγραμμάτων.

1.3. ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ στην Υπηρεσία Αποδήμων και το Γραφείο Τύπου & Πληροφοριών να συνεχίσει την περαιτέρω αναβάθμιση του περιοδικού των Αποδήμων (Η Κύπρος μας) ώστε πιο αποτελεσματικά να αποτελέσει βήμα προβολής των παροικιών και των κινημάτων τους. ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ την επανέκδοση του «Εγκολπίου Αποδήμων» και την ανανέωση της ιστοσελίδας της Υπηρεσίας Αποδήμων. Ακόμα ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ στους παραπάνω και το Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων, να βοηθήσουν με διάφορους τρόπους την οργάνωση της διαφώτισης και ενημέρωσης στον τόπο δράσης των παροικιών.

1.4. ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ με τη βοήθεια της Υπηρεσίας Αποδήμων και του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου, να οργανωθεί η παρουσία και η διασύνδεση των παροικιακών κινημάτων μέσω του διαδικτύου.

1.5. ΖΗΤΑ τη διοργάνωση μέσω της Υπηρεσίας Αποδήμων και της ΠΟΜΑΚ τη διοργάνωση της διενέργειας της Παγκόσμιας απογραφής Αποδήμων Κυπρίων.

1.6. ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ την παροχή βοήθειας στην προσπάθεια των ΠΟΜΑΚ, ΝΕΠΟΜΑΚ και ΠΣΕΚΑ να αναπτύξουν σχέσεις με διεθνείς οργανισμούς και μη Κυβερνητικές Οργανώσεις και να ενισχυθούν οι προσπάθειες της Επιτροπής Διεθνών Σχέσεων που σύνεστησε το συνέδριο. Επίσης να ενισχυθούν οι προσπάθειες για προώθηση των πρωτοβουλιών της Επιτροπής Επαναπροσέγγισης και της Συμβουλευτικής Επιτροπής Επιστημόνων, Εμπειρογνομημόνων και Επιχειρηματιών που σύνεστησε το Συνέδριο.

1.7. ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ τη καθιέρωση του θεσμού ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ ΚΥΠΡΟΥ – CYPRUS WEEK σε όλες τις περιφέρειες της ΠΟΜΑΚ, και ζητά την αποτελεσματική ενίσχυση τους.

2. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΕΠΑΝΑΠΑΤΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΑΛΙΝΝΟΣΤΟΥΝΤΩΝ

2.1. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι είναι επιτακτική η λήψη περαιτέρω μέτρων για την επίλυση προβλημάτων που θα βοηθήσουν την ομαλή επανένταξη των παλιννοστούντων στην Κυπριακή Κοινωνία (όπως: ειδικά δικαιώματα των προσφύγων, θέματα υγείας, μεταφορά ασφαλιστικών δικαιωμάτων, παιδεία, γλώσσα, ειδικά μέτρα για ομαλή ένταξη των παιδιών στην Κυπριακή κοινωνία, κίνητρα για νέους επιστήμονες, κτλ).

3. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

3.1. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ την ανάγκη επίλυσης ζητημάτων που σχετίζονται με την παροχή της δυνατότητας εκμάθησης γλώσσας και γενικότερα της Παιδείας με Κυπριακό περιεχόμενο (ιστορία, γεωγραφία, πολιτισμό), ιδιαίτερα σε παροικίες με ξενόφωνα περιβάλλοντα (συνεργασία με Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού Κύπρου και το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων της Ελλάδας, μαζί με τους κατά χώρα ανάλογους εκπαιδευτικούς φορείς).

3.2. ΘΕΩΡΕΙ αναγκαία την επίλυση ζητημάτων που σχετίζονται με τα προβλήματα των παροικιακών σχολείων στη Βρετανία (αριθμητική αύξηση των εκπαιδευτικών αποστολών, επαναφορά του επιδόματος εκπατρισμού των εκπαιδευτικών, έγκαιρη αποστολή εκπαιδευτικού υλικού, επιμόρφωση εκπαιδευτικών, δίδοντας ιδιαίτερη έμφαση στην επιμόρφωση και συγγραφή βιβλίων που ειδικά θα απευθύνονται στη 2^η και 3^η γενιά αποδήμων και θα λαμβάνει υπόψη ότι η διδασκαλία της γλώσσας γίνεται σε άτομο που η Ελληνική είναι δεύτερη γλώσσα, κ.ά.), στην Αυστραλία (αποστολή συντονιστή εκπαίδευσης, κ.ά.)

3.3. ΤΟΝΙΖΕΙ την ανάγκη ενίσχυσης προγραμμάτων εκμάθησης της Ελληνικής γλώσσας για τη 2^η και 3^η γενιά αποδήμων, με ειδικές προς τούτο πρωτοβουλίες του ΡΙΚ, του Πανεπιστημίου Κύπρου, του Ελεύθερου Πανεπιστημίου, της Υπηρεσίας Αποδήμων.

3.4. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ την ανάγκη επίλυσης ζητημάτων που σχετίζονται με τις εισαγωγικές εξετάσεις στα ΑΕΙ και ΤΕΙ Ελλάδας και Κύπρου, των παιδιών των αποδήμων.

3.5. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ την ανάγκη εξέτασης του ζητήματος της κατάργησης της επετηρίδας πρόσληψης εκπαιδευτικών, σε σχέση με τη γενικότερη θεσμοθέτηση σχεδίου πρόσληψης προσωπικού στο Δημόσιο, κατά τρόπο ο οποίος να λαμβάνει υπόψη και τις ιδιαίτερες συνθήκες των απόδημων Κυπρίων.

3.6. ΖΗΤΑ την επίλυση ζητημάτων που αφορούν αναγνώριση πτυχίων αποφοίτων επιστημόνων, με την αποτελεσματική λειτουργία του κρατικού φορέα αναγνώρισης πτυχίων εξωτερικού (ΚΥΣΑΤΣ).

3.7. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ την ανάγκη λήψης μέτρων (ανάμεσα τους με τη συστηματική αποστολή πολιτιστικών συγκροτημάτων) για προβολή και διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς ως μέσου διασύνδεσης με την Κύπρο, προσέλκυσης ιδιαίτερα των παιδιών της 2^{ης} και 3^{ης} γενιάς αποδήμων, και γενικότερα υποβοήθησης του αγώνα για την Κύπρο.

3.8. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ την ανάγκη ανάπτυξης πρωτοβουλιών των αποδημικών οργανώσεων, μέσω της ΟΥΝΕΣΚΟ, Ε.Ε. και του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη διάσωση και επισκευή των πολιτιστικών και θρησκευτικών μας μνημείων στα κατεχόμενα.

4. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ & ΕΠΙΛΥΣΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ

Καλεί το νέο Κεντρικό Συμβούλιο της Π.Ο.Μ.Α.Κ., να πάρει όλα τα απαραίτητα μέτρα και να αναπτύξει όλες τις απαραίτητες διαδικασίες και ενέργειες, που απαιτούνται προς την κατεύθυνση των Κυπριακών αρχών, για την προώθηση των παρακάτω ζητημάτων που απασχολούν την Κυπριακή ομογένεια, δίδοντας ιδιαίτερη έμφαση **στην δημιουργία συνθηκών ισότιμης συμπεριφοράς και μέτρων προς τους απόδημους ως Κυπρίων πολιτών :**

4.1. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ την ανάγκη επίλυσης των ζητημάτων που αφορούν την αποτελεσματική μεταφορά ασφαλιστικών δικαιωμάτων μεταξύ Κύπρου και παροικιών ιδιαίτερα εκτός Ε.Ε. με της σύναψη διακρατικών συμφωνιών, την παροχή κοινωνικής σύνταξης σε απόδημες κύπριες γυναίκες και άλλες κατηγορίες απόρων απόδημων κυπρίων.

4.2. ΖΗΤΑ τη δημιουργία σχήματος εθελοντικής συμμετοχής στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων για απόδημους Κυπρίους ώστε να μπορούν κατά τον επαναπατρισμό τους να έχουν ασφάλιση ή σύνταξη. Ιδιαίτερα ΖΗΤΑ να μη ισχύσει για τους απόδημους από την Αφρική η προϋπόθεση του ενός χρόνου εργασίας.

4.3. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ την ανάγκη ισότιμης μεταχείρισης σε θέματα που σχετίζονται με προβλήματα απόδημων εκτοπισμένων Κυπρίων κυρίως με την επέκταση των δικαιωμάτων που παρέχονται στους προσφυγές στην Κύπρο και στους απόδημους. (Ιδιαίτερα όπως παροχή ίσης δυνατότητας λήψης δανείων και άλλων παροχών με υποθήκευση της κατεχόμενης περιουσίας, τη δυνατότητα διατήρησης προσφυγικής κατοικίας, κ.ά.) και ζητά ιδιαίτερα την ανάπτυξη ενός νέου ειδικού σχεδίου επιδότησης στέγης για τους Κύπριους απόδημους, το οποίο να τεθεί υπό την εποπτεία του Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών.

4.4. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τα ζητήματα που σχετίζονται με το δυσανάλογο κόστος αεροπορικών εισιτηρίων και γενικότερα των ναύλων μεταξύ Κύπρου και παροικιών.

4.5. ΘΕΩΡΕΙ αναγκαία την παροχή υπηρεσιών υγείας σε Κυπρίους απόδημους ιδιαίτερα εκτός Ε.Ε. που επισκέπτονται, και αντιμετωπίζουν προβλήματα υγείας.

4.6. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ τη σημασία συνέχισης των προσπαθειών των παροικιών αποδήμων σε συνεργασία με το Καραϊσκάκειο Ίδρυμα για τη δημιουργία παγκόσμιου δικτύου Τραπεζών Μυελού των Οστών και Αιμοπεταλίων.

4.7. ΘΕΩΡΕΙ επιτακτική την επίλυση ζητημάτων που προκύπτουν με τη νέα πολιτική μη σφράγισης των διαβατηρίων κατά την είσοδο των αποδήμων, οπότε και να αποδεικνύεται ο επαναπατρισμός σε σχέση με δικαιώματα που προκύπτουν (στράτευση, οικοσκευές κτλ).

4.8. ΘΕΩΡΕΙ ότι επιβάλλεται η ισότιμη μεταχείριση των αποδήμων ως Κυπρίων πολιτών σε τέτοια θέματα όπως η καταβολή ΦΠΑ για νεοαγειρόμενες οικοδομές, κλπ.

5. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

5.1. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ την ανάγκη διοργάνωσης προγραμμάτων που θα φέρουν την Απόδημη Νεολαία κοντά στην Κύπρο (ανταλλαγές, προγράμματα γνωριμίας με την Κύπρο, περαιτέρω διεύρυνση και ενίσχυση του προγράμματος Discover Cyprus, πανεπιστημιακές συμφωνίες, κατασκηνώσεις, σύνδεση με το διαδίκτυο. Κατάργηση της απαίτησης άδειας εξόδου για παιδιά αποδήμων ηλικίας 14-21, κτλ) ιδιαίτερα σε συνεργασία της ΝΕΠΟΜΑΚ και του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου ΟΝΕΚ).

6. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΟΙΚΙΩΝ

- 6.1. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ την ανάγκη χρησιμοποίησης των δυνατοτήτων επικοινωνίας που προσφέρει το διαδίκτυο (INTERNET) και ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ την ανάγκη επανασχεδιασμού και αναβάθμισης των ιστοσελίδων των ΠΟΜΑΚ, ΠΣΕΚΑ και Ομοσπονδιών και της μεταξύ τους διασύνδεσης.
- 6.2. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ την ανάγκη πλήρους αμφίδρομης κάλυψης των παροικιών μέσω δορυφορικών εκπομπών και άλλων μέσων του τηλεοπτικού και ραδιοφωνικού ΡΙΚ.
- 6.3. ΘΕΩΡΕΙ επιτακτική την ποιοτική βελτίωση και αναβάθμιση των προγραμμάτων και εκπομπών καθώς και την προβολή εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τη 2^η και 3^η γενιά αποδήμων.
- 6.4. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ την ανάγκη να εξεταστεί και να χρησιμοποιηθεί στην προσπάθεια επικοινωνίας Κύπρου και Παροικιών το δορυφορικό πρόγραμμα HellasSat και να επεκταθεί μέσω πλέγματος συνεργασιών με άλλους δορυφόρους η προβολή των κυπριακών προγραμμάτων στην Αμερική, Αυστραλία και Αφρική.
- 6.5. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ την ανάγκη επέκτασης όλων των Κυπριακών εφημερίδων στο διαδίκτυο που θα υποβοηθήσει στην πληρέστερη ενημέρωση των αποδήμων και θα εξασφαλίζει την πολυφωνία.

7. ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΠΟΔΗΜΩΝ

- 7.1. ΘΕΩΡΕΙ απαραίτητη την ανάγκη η πολιτική και πολιτειακή ηγεσία του τόπου, να εξετάσει άμεσα την παροχή δικαιώματος εκλέγειν και εκλέγεσθαι στους απόδημους που έχουν την Κυπριακή ιθαγένεια, στα πλαίσια της πολιτικής ισότητας που πρέπει να ακολουθεί απέναντι στους πολίτες της η Κυπριακή Δημοκρατία, καθώς και τη δυνατότητα άσκησης του δικαιώματος αυτού στις διπλωματικές αποστολές της Κυπριακής Δημοκρατίας, υιοθετώντας παράλληλα την πρακτική για όσους θα ασκούν το εκλογικό δικαίωμα στο εξωτερικό, της ισοσταθμισμένης ψήφου, όπως έχουν ήδη κάνει χώρες όπως η Ιταλία, η Γαλλία ή ετοιμάζεται να κάνει η Ελλάδα.
- 7.2. ΘΕΩΡΕΙ επιβεβλημένη ιδιαίτερα τη λήψη μέτρων διασφάλισης της συμμετοχής των απόδημων που έχουν κυπριακή ιθαγένεια στην ενδεχόμενη διεξαγωγή νέου δημοψηφίσματος που θα διενεργηθεί για τη λύση του κυπριακού.
- 7.3. ΘΕΩΡΕΙ απαραίτητη την άμεση επίλυση των ζητημάτων παροχής εκλογικών δικαιωμάτων για τις Ευρωεκλογές, (όπως προβλέπει η Ευρωπαϊκή νομοθεσία) στους απόδημους με κυπριακή ιθαγένεια που ζουν στις χώρες της Ε.Ε.

Τέλος ΚΑΛΕΙ το νεοεκλεγμένο Κεντρικό Συμβούλιο της ΠΟΜΑΚ και το Προεδρείο του να εξαντλήσει κάθε προσπάθεια για την επίλυση των παραπάνω ζητημάτων.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ να συστήσει ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ η οποία σε τακτά χρονικά διαστήματα θα παρακολουθεί την πρόοδο της υλοποίησής τους. Για το σκοπό αυτό και σε συνεννόηση με την Υπηρεσία Αποδήμων επιβάλλεται να διοργανώνονται συναντήσεις με όλες τις εμπλεκόμενες κρατικές αρχές και φορείς.